

Yksilön toiminta
yhteisöissä ja ryhmissä

Ryhmä =
sosiaalinen muodostelma

Ryhmän kriteerit

- mikä tahansa ihmisjoukko ei ole ryhmä.
- ryhmän kriteerejä ovat mm:
 - (fyysinen) läheisyys
 - yhteys, kontakti, vuorovaikutusta (tai ainakin mahdollisuus) muihin ryhmäläisiin
 - tietoisuus muista jäsenistä ja siitä, että itse kuuluu ryhmään
 - jäsenet jakavat tavoitteet ja päämäärät
 - noudatetaan yhteisiä normeja ja sääntöjä
 - jäsenet merkitsevät toisilleen jotain
 - työnjako ja roolit

Erilaisia ryhmiä

- viralliset ja epäviralliset
- viiteryhmät
- sisä- ja ulkoryhmät
- organisoidut ja organisoimattomat ryhmät
- primaari- ja sekundaariryhmät
- tehtävä- ja vuorovaikutusryhmät
- aggregaatit (ei varsinaisesti ryhmä)

Ryhmän muodostuminen

Muodostumiseen vaikuttavat:

- biologiset siteet
- paikallinen läheisyys
- vapaaehtoisuus; motivaatio, tunnetila, hyöty jne.
- Liittymisen motiivit synnynnäisiä vai opittuja?
- Jos henkilöt ajattelevat muodostavansa ryhmän, he ovat yleensä oikeassa. - Ryhmä muodostuu nopeasti ja alkaa myös torjua muita ryhmiä.

Muotoutumisen vaiheet (Bruce Tuckman)

- Forming ~ muotoutuminen
 - varovaisuus ja muodollisuus
 - jäsenet riippuvaisia ohjaajasta
 - oman paikan etsimistä, ensimmäiset ryhmäroolit määräytyvät
 - tavoitteiden ja pelisääntöjen etsimistä
 - Ahdistuneisuus ja epävarmuus, koska tilanne on outo. Huoli omasta itsestä enemmän kuin ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta.

- Storming ~ kuohuntavaihe
 - yksilöt haluavat erottautua
 - useita konfliktitilanteita ja sisäisiä taisteluja
 - vetäjän tai ohjaajan vastustaminen
 - tyytymättömyyttä ryhmää tai tehtävää kohtaan
 - rohkeus tarttua toisten esittämiin ideoihin sekä omien ajatusten esittämiseen kasvaa
 - jumiutumisen tunne, työhön ei vielä päästä kunnolla kiinni

- Norming ~ sopimisvaihe
 - normien jäsentyminen, hyväksytään omat ja toisten roolit
 - vältetään konflikteja
 - pyrkimys yhteistoimintaan
 - toimintailmapiiri vaikuttaa avoimelta, mutta voi olla näennäistä, koska yksilöllisyydestä tingitään sovun takia
 - Edelleen suojellaan itseä esim. käyttämällä itselle tyypillisiä puolustusmekanismeja tai viestintätyylejä

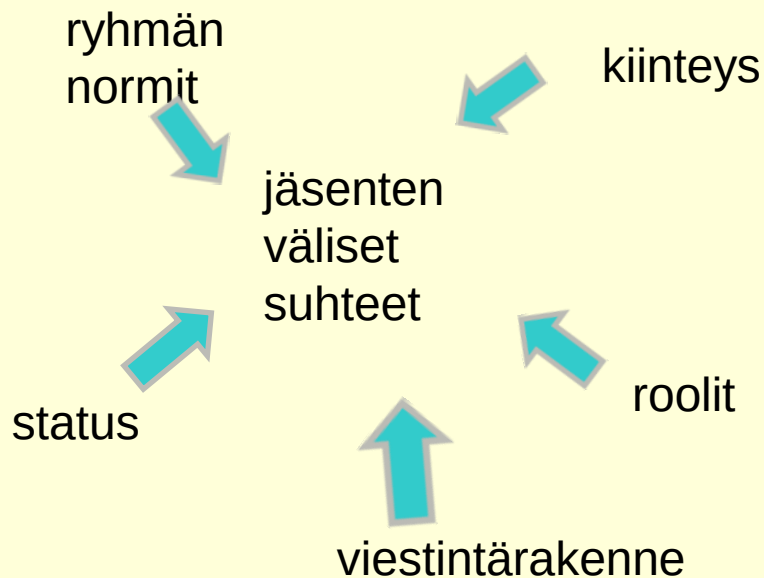
- Performing ~ Hyvin toimiva ryhmä
 - jäsenet toimivat ryhmän päämääriä edistävällä tavalla ja osaavat arvioida toimintaansa ja tehdä tehtävät tarkoituksenmukaisesti
 - Tuottava, tehokas ja luova toiminta

Ryhmä kehittyy ja muuttuu tehtävien laadun ja keston sekä jäsenten (esim. tuttuus, ryhmästä poistuminen jne.) mukaan

- Tuckmanin mallia kritisoitiin siitä, ettei se huomionnut ryhmän loppuun liittyviä tekijöitä.
- Hän lisäsi vielä lopetusvaiheen (adjourning)
 - ryhmän toimintatapa ei ole enää suorituskeskeinen
 - jäsenet hyvästelevät toisensa
 - tunteet ovat esillä ja voivat olla hyvinkin voimakkaita (ailahtelevia helpotuksesta masennukseen)

Ryhmän rakenne

- roolien, normien ja jäsenten välisten suhteiden muodostama järjestelmä
- ryhmän toiminnan perusta
- rakennetta määrittävät tekijät:

Mikä on ihanteellinen ryhmäkoko?

Alienaatio

- ryhmästä vieraantuminen
- voi johtua yksilöstä tai ryhmästä
- voi olla hetkellistä, pitkäaikaista tai lopullista